

MJERE OSIGURANJA JAVNIH OSOBA-CRISTIANO RONALDO

Kiš, Martina

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:834980>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-21**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Stručni diplomski studij Sigurnosti i zaštite

Martina Kiš

MJERE OSIGURANJA JAVNIH OSOBA – CRISTIANO RONALDO

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2024.

Karlovac University of Applied Sciences
Safety and Protection Department
Professional graduate study of Safety and Protection

Martina Kiš

**Security measures for public figures -
Cristiano Ronaldo**

FINAL PAPER

Karlovac, 2024.

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Stručni diplomski studij Sigurnosti i zaštite

Martina Kiš

MJERE OSIGURANJA JAVNIH OSOBA – CRISTIANO RONALDO

ZAVRŠNI RAD

Mentor: Davor Kalem, mag. crim.

Karlovac, 2024.

**VELEUČILIŠTE
U KARLOVCU**
Karlovac University
of Applied Sciences

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
KARLOVAC UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Trg J.J. Strossmayera 9
HR-47000, Karlovac, Croatia
Tel. +385 – (0)47 – 843 – 510
Fax. +385 – (0)47 – 843 - 579

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU

Specijalistički studij:

Usmjerenje: Zaštita od požara

Karlovac, 17. 07. 2024.

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA

Studenticat: Martina Kiš

Matični broj: 0422422022

Naslov: Mjere osiguranja javnih osoba – Cristiano Ronaldo

Opis zadatka:

1. Prikazati razvoj zaštite javnih osoba u svijetu i Republici Hrvatskoj.
2. Definirati zakonsko određenje osiguranja javnih osoba u Republici Hrvatskoj.
3. Pojasniti procjenu rizika kod osiguranja Cristiana RONALDA.
4. Navesti vrste mjera koje se poduzimaju kod osiguranja Cristiana RONALDA.
5. Opisati sustav i organizaciju osiguranja Cristiana RONALDA.
6. Analizirati sigurnosne incidente vezane uz Cristiana RONALDA.
7. Intepretirati najčešće rizike kod osiguranja javnih osoba.

Zadatak zadan:
Veljača 2024.

Rok predaje rada:
12. 7. 2024.

Predviđeni datum
17. 07. 2024.

Mentor:
Davor Kalem, mag. crim.

Predsjednik Ispitnog povjerenstva:
Lidija Jakšić, mag. ing. cheming.

PREDGOVOR

Zahvaljujem se svojem mentoru Davoru Kalemu, mag. crim. i ostalim profesorima Odijela zaštite od požara na prenesenom znanju i na pomoći tijekom pisanja mog završnog rada. Zahvaljujem se i mojim roditeljima na ukazanom povjerenju i prilici za daljnje obrazovanje na Veleučilištu u Karlovcu. Zahvaljujem se svojim prijateljima koji su mi pomagali svojim idejama te partneru koji mi i dalje daje vjetar o leđa.

Hvala vam!

SAŽETAK RADA

Posao osiguranja i zaštite javnih osoba kao što je Cristiano Ronaldo često se povezuje samo s bliskom tjelesnom zaštitom osoba. Zaštita i osiguranje javne osobe više je od bliske zaštite. Ona zahtjeva poznavanje navika osobe, njegove obitelji i intime. Osobni zaštitar/tjelohranitelj mora imati završenu specijalizaciju i šire znanje i vještine. Osobni zaštitar/tjelohranitelj u svom radu poduzima sve potrebne mjere i postupke kako bi osigurao zaštitu i sigurnost javne osobe. Osiguranje osoba i imovine temeljna je potreba svakog čovjeka.

Ključne riječi: Osiguranje i zaštita javne osobe, Cristiano Ronaldo, osobni zaštitar/tjelohranitelj.

SUMMARY

The business of securing and protecting public figures such as Cristiano Ronaldo is often associated only with the close body protection of individuals. Protection and insurance of a public figure is more than close protection. It requires knowledge of a person's habits, his family and his intimate life. A personal security guard/bodyguard must have a completed specialization and broader knowledge and skills. In his work, the personal security guard/bodyguard undertakes all necessary measures and procedures to ensure the protection and safety of a public figure. Insurance of persons and property is a basic need of every human being.

Keywords: Insurance and protection of a public figure, Cristiano Ronaldo, personal security guard/bodyguard.

SADRŽAJ

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA	I
PREDGOVOR	II
SAŽETAK RADA	III
SUMMARY	III
1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada	1
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja	1
2. OSIGURANJE I PRIVATNA ZAŠTITA JAVNIH OSOBA	2
2.1. Kako nastaje potreba za osiguranjem i zaštitom	10
2.2. Poslovi osiguranja i privatne zaštite	11
3. OSIGURANJE CRISTIANA RONALDA	13
3.1. Biografija.....	13
3.2. Specijalisti zaštite Cristiana Ronalda	16
3.3. Napadi na Cristiana Ronalda.....	17
4. OSPOSOBLJAVANJE ZA ZAŠTITU I OSIGURANJE JAVNIH OSOBA.....	18
4.1 Zakon o privatnoj zaštiti Republike Hrvatske	19
4.2. Izvođenje izobrazbe i osposobljavanja specijalista zaštite javnih osoba	21
4.2. Kondicijska pripremljenost specijalista zaštite javnih osoba	24
4.2.1. Funkcionalni kondicijski trening	24
4.2.2. Komponente kondicijskog treninga	25
4.2.3. Trening brzine, agilnosti i eksplozivnosti	25
4.2.4. Kondicijski trening primjenom poligona prepreka	25
4.3. Primjena tjelesne snage i samoobrane	25
4.4. Praktično i sigurno rukovanje vatrenim oružjem	26
5. KAKO ZAPOČETI ZAŠTITU JAVNIH OSOBA	29

6. PROCJENA UGROŽENOSTI I PROCJENA RIZIKA.....	31
7. PROVEDBA OSIGURANJA I ZAŠTITE CRISTIANA RONALDA U RAZLIČITIM UVJETIMA I OKRUŽENJIMA	32
7.1. Perimetar osiguranja i zaštite	32
7.2. Osiguranje i zaštita stambenog i radnog prostora.....	34
7.3. Osiguranje i zaštita u pokretu	35
7.3.1.Ulazak i izlazak iz objekta s Cristianom Ronaldom.....	36
7.3.2. Zaštitna vožnja	36
7.3.3.Postupanje u incidentnim situacijama	38
7.4.Osiguranje i zaštita na poslovnim putevima i radnim sastancima	39
7.5.Osiguranje i zaštita na odmoru	41
7.6.Osiguranje i zaštita obitelji Cristiana Ronalda	42
8. ZAKLJUČAK.....	44
9.LITERATURA	46

1. UVOD

Proučavanje povijesti čovječanstva dovodi nas do zaključka da su pitanja sigurnosti života i imovine među najstarijim problemima s kojima se čovjek suočavao i nastojao se zaštititi. Kako bi se zaštitio koristio se raznim mjerama sigurnosti i zaštite. Uz pomoć specijalista zaštite koji su osposobljeni za zaštitu i sigurnost u današnjem svijetu javnih osoba puno je lakše biti osiguran i zaštićen. Tako je i portugalski nogometaš Cristiano Ronaldo uvidio važnosti osiguranja sebe, svoje obitelji i imovine.

1.1. Predmet i cilj rada

Mjere osiguranja javne osobe se koriste kao zaštita zbog ugroze i postojanja opasnosti koje narušavaju optimalno stanje sigurnosti. Ako postoji rizik ili neka vrsta opasnosti posao specijaliste javnih osoba je da u tom trenutku ispravno reagira, a reagirat će onako kako je treniran i uvježban. Zato su osposobljavanje i i trening iznimno važni za uspješno obavljanje poslova osiguranja i zaštite javne osobe. Predmet rada je prikazati koje sve vještine i sposobnosti treba imati specijalist zaštite i kako se provodi zaštita javne osoba – Cristiana RONALDA.

Cilj rada je prikazati važnost osiguranja javne osobe na primjeru nogometaša Cristiana RONALDA.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

Za pisanje završnog rada korištena je stručna literatura koja obrađuje važnost i potrebu osiguranja javnih osoba; kako i zašto se vrši osposobljavanje tjelohranitelja; pojam privatne zaštite u normi i praksi. Kako bi dobila bolji uvid o privatnom i javnom životu Cristiana RONALDA i njegovog osiguranja za eksperimentalni dio korištene su društvene mreže Facebook i Instagram, a pregledani su dokumentarni filmovi i serije. Za literaturu sam koristila web stranice, vijesti iz novina, znanstvene članke i knjige.

2. OSIGURANJE I PRIVATNA ZAŠTITA JAVNIH OSOBA

Da bi se razumjelo osiguranje javnih osoba, potrebno je definirati sigurnost. Možemo reći da je sigurnost stanje otpornosti i zaštićenosti od ugroženosti i opasnosti. Sigurnost se određuje kao osjećaj pojedinca da je zaštićen od fizičke, društvene, duhovne, financijske, političke, ekonomske, osjećajne, profesionalne, psihološke, odgojne ili bilo koje druge prijetnje, ugroženosti, opasnosti, štete, povrede ili bilo kakvog događaja koji se može tumačiti kao neželjen.

Da bi se razumjela zaštita javnih osoba, potrebno je definirati zaštitu. Zaštititi znači pružiti zaštitu ili obranu. Zaštita je sredstvo ili način za spašavanje od opasnosti. Obraniti podrazumijeva otkloniti ili odbiti napad ili opasnost od napadača, neprijatelja, bolesti, požara itd. Specijalisti zaštite javnih osoba imaju ulogu i zadaću osigurati maksimalnu zaštitu odabirom mjera, sredstava i načina otklanjanja, odbijanja napada ili opasnosti. [1]

Na primjeru javnih osoba prikazat će se važnost osiguranja, napade na poznate osobe kao i kako i zašto je došlo do napada i kako se mogao spriječiti.

Gianni Versace

Gianni Versace rođen 2. prosinca 1946. u Reggio Calabrij, Italija, pokazivao je interes za modu još od mladih dana. Nakon što je stekao iskustvo radeći u majčinoj krojačkoj radionici, preselio se u Milano gdje je osnovao vlastitu modnu kuću 1978. godine. Versace je ubrzo postao sinonim za luksuz, glamur i inovativni dizajn koji su kombinirali tradicionalnu talijansku izradu s modernim stilovima. 15. srpnja 1997., Gianni Versace bio je na svom jutarnjem izlasku kako bi kupio novine. Kada se vratio svojoj vili, brutalno je upucan na stepenicama svog posjeda. Njegov ubojica, Andrew Cunanan, bio je serijski ubojica koji je već bio tražen zbog nekoliko ubojstava. Andrew Cunanan, rođen 31. kolovoza 1969., bio je poznat kao inteligentan, ali manipulativan čovjek. Imao je sklonost lažima i prevarama te je često mijenjao identitete. Cunananova serija ubojstava započela je u travnju 1997. godine, a Versace je bio njegova peta i posljednja žrtva. Nakon ubojstva Versacea, Cunanan je ostao u bijegu osam dana prije nego što je počinio samoubojstvo u Miamiju. Ubojstvo Giannija Versacea bilo je praćeno u medijima i postalo je predmet brojnih knjiga, dokumentaraca i televizijskih serija. Jedna od najpoznatijih interpretacija ovog događaja je serija "The Assassination of Gianni Versace: American Crime Story" iz 2018. godine, koja je ponovno probudila interes za ovaj tragičan događaj i bacila svjetlo na složene aspekte Cunananovog života i motiva. Osiguranje Giannija Versacea, kao poznate osobe u modnoj industriji, imalo je nekoliko ključnih aspekata sigurnosti i zaštite. Njegova tragična smrt 1997. godine, međutim, postavlja pitanja o učinkovitosti sigurnosnih mjera koje su bile na snazi. Versace je živio u luksuznoj vili Casa Casuarina u Miamiju, koja je imala sigurnosne mjere osiguranja alarmnim sustavima, nadzorom kamera i portira. Međutim, sigurnost slavnih osoba često uključuje kombinaciju fizičkog osiguranja, sigurnosnih sustava i osobnih tjelohranitelja. U Versacevom slučaju, unatoč tome što je imao osobnog tjelohranitelja, sigurnosne mjere možda nisu bile na razini koja bi spriječila nastanak tragedije. Jedan od ključnih elemenata zaštite slavnih osoba je kontrola pristupa. Versace je bio poznat po svojoj opuštenoj rutini, koja je uključivala svakodnevne šetnje do obližnje prodavaonice novina. Ovo je stvorilo priliku za napad, jer ga je

ubojica Andrew Cunanan mogao lako pratiti i napasti na javnom mjestu. Versaceova svakodnevna rutina mogla je biti poznata njegovim obožavateljima i potencijalnim prijetnjama, što je Cunanu olakšalo da ga locira i planira napad. Ovo ukazuje na potrebu za promjenom rutine i povećanjem sigurnosnih mjera za javne osobe kako bi se smanjila njihova predvidljivost. U današnje vrijeme mnoge slavne osobe koriste napredne sigurnosne sustave, uključujući kamere, senzore i sustave za kontrolu pristupa. Dok su takvi sustavi možda bili dostupni i 1997. godine, njihova implementacija i učinkovitost u Versacevom domu bile su očito nedostatne. Suradnja s lokalnim vlastima može biti ključna za sigurnost slavnih osoba. Ovo uključuje brzo i učinkovito reagiranje na prijetnje i potencijalne opasnosti. Ubojstvo Giannija Versacea istaknulo je važnost sveobuhvatnih i učinkovitih sigurnosnih mjera za slavne osobe. Unatoč određenim postojećim mjerama, kombinacija predvidljive rutine, nedovoljno učinkovitih sigurnosnih sustava i možda nedostatak suradnje s lokalnim vlastima doprinijela je tragičnom ishodu. Danas, slavne osobe i njihovi sigurnosni timovi mogu učiti iz ovih događaja kako bi osigurali bolju zaštitu i prevenciju sličnih tragedija u budućnosti. [2]

Slika 1 Gianni Versace [3]

John Lennon

John Lennon, jedan od najutjecajnijih glazbenika 20. stoljeća i suosnivač legendarne rock grupe The Beatles, tragično je preminuo 8. prosinca 1980. godine. Njegova smrt bila je šok za obožavatelje diljem svijeta i označila je kraj ere u povijesti glazbe. Rođen 9. listopada 1940. godine u Liverpoolu, Wells UK, John Lennon je postao globalna ikona kao član The Beatlesa. Zajedno s Paulom McCartneyjem, Georgeom Harrisonom i Ringo Starrom, Lennon je stvorio neke od najpoznatijih pjesama svih vremena. Nakon raspada grupe 1970. godine, Lennon je nastavio uspješnu solo karijeru. 8. prosinca 1980. godine, Lennon je ubijen ispred svog doma, stambene zgrade Dakota u New Yorku. Ubojica, Mark David Chapman, bio je 25-godišnji bivši obožavatelj Beatlesa koji je bio opsjednut Lennonom. Tog kobnog dana, Chapman je čekao Lennona ispred zgrade i upucao ga s četiri hica iz revolvera kada se Lennon vraćao kući sa snimanja nove pjesme. Chapman je bio mentalno nestabilan te je u tjednima prije ubojstva putovao iz Havaja u New York s namjerom da ubije Lennona. Nosio je sa sobom knjigu "Lovac u žitu" J.D. Salinger, koja je imala veliki utjecaj na njega i koju je povezo s vlastitim osjećajem otuđenosti i bijesa prema Lennonu. Osiguranje Johna Lennona, kao jedne od najpoznatijih osoba 20. stoljeća, bilo je ključno zbog njegovi javnih nastupa i pojavljivanja u javnosti te mogućih rizika od napada zbog javnog izlaganja. Iako je Lennona čuvalo privatno osiguranje, njegova tragična smrt 1980. godine ukazala je na moguće nedostatke u sigurnosnim mjerama. John Lennon je imao privatno osiguranje, ali nije uvijek bio okružen tjelohraniteljima. Tog kobnog dana, 8. prosinca 1980., nije imao osobnog tjelohranitelja uz sebe. Unatoč svojoj slavi i prethodnim prijetnjama, Lennon je često odbijao stalnu pratnju tjelohranitelja, preferirajući slobodniji i manje ograničen način života. Stambena zgrada Dakota, u kojoj je Lennon živio, imala je određene sigurnosne mjere, uključujući portire, alarmni i video sustav. Međutim, ove mjere nisu bile dovoljne da spriječe Mark Davida Chapmana da se približi Lennonu i izvrši napad. Chapman je uspio doći što bliže zgradi i tamo čekao Lennona, što pokazuje

da sigurnosni protokoli nisu bili dovoljno strogi ili efikasni. Kao poznata osoba, Lennon je primio brojne prijetnje tijekom svoje karijere. Prijetnje slavnim osobama mogu dolaziti od opsjednutih obožavatelja, nezadovoljnih bivših suradnika ili ljudi s mentalnim poremećajima. U slučaju Marka Davida Chapmana, njegova mentalna nestabilnost i opsesija Lenonom doveli su do tragičnog ishoda. Važnost praćenja i odgovaranja na prijetnje slavnim osobama tada nije bila na razini koja je danas standardna. Unatoč određenim sigurnosnim mjerama, Lennona je bilo moguće napasti zbog kombinacije faktora uključujući njegovu pristupačnost, nedostatak tjelohranitelja u ključnom trenutku i neadekvatne sigurnosne protokole zgrade. Ovi faktori su omogućili Chapmana da izvede svoj plan bez većih prepreka. Lennonova smrt naglasila je potrebu za boljim zaštitnim mjerama za slavne osobe. Danas, slavne osobe često koriste usluge profesionalnih sigurnosnih timova koji uključuju tjelohranitelje, napredne sigurnosne sustave i suradnju s lokalnim vlastima kako bi se osigurala njihova sigurnost. [4]

Slika 2 John Lennon [5]

Sharon Tate

Ubojstvo Sharon Tate dogodilo se 9. kolovoza 1969. godine i jedno je od najpoznatijih i najbrutalnijih zločina 20. stoljeća. Sharon Tate bila je američka glumica i model, supruga poznatog redatelja Romana Polanskog. Tate, koja je tada bila u osamom mjesecu trudnoće, ubijena je zajedno s četvero drugih ljudi u svojoj kući u Los Angelesu. Zločin su počinili članovi "Obitelj Manson". Grupa je provalila u dom Polanskog i Tate u noći i brutalno ubila sve prisutne. Motivacija iza ubojstava bila je Mansonova namjera izazvati rasni rat, koji je nazvao "Helter Skelter", inspiriran pjesmom Beatlesa. Manson je vjerovao da će ubojstva, ako ih prikazuju kao da su ih počinili Afroamerikanci, izazvati rasne tenzije i rat. Ubojstva su izazvala veliki medijski interes i šokirala javnost. Charles Manson i nekoliko članova njegove skupine osuđeni su na doživotne kazne zatvora za ova i druga ubojstva koja su počinili. Ovo ubojstvo imalo je dubok utjecaj na kulturu i društvo toga vremena, simbolizirajući kraj ere slobodne ljubavi i početak razdoblja nepovjerenja i straha. Sharon Tate postala je simbolom žrtve besmislenog nasilja. Osiguranje Sharon Tate često se spominje u kontekstu razmatranja sigurnosnih mjera i nedostataka istih tijekom razdoblja kada su se dogodila brutalna ubojstva. Unatoč tome što je bila poznata osoba i supruga slavnog redatelja Romana Polanskog, u vrijeme ubojstva u njihovom domu u Cielo Driveu nije bilo prisutno nikakvo osiguranje ili zaštitno osoblje. To je bilo u skladu s tadašnjim standardima i opuštenim pristupom sigurnosti u Hollywoodu. Nakon ovih tragičnih događaja, mnogi su se počeli preispitivati o potrebi za jačom osobnom zaštitom slavnih osoba, posebno onih koje su često bile u javnosti i mogle biti potencijalne mete. Ubojstva Sharon Tate i drugih u njejoj kući potaknula su neke promjene u pristupu sigurnosti, a mnoge poznate osobe počele su zapošljavati tjelohranitelje i koristiti druge sigurnosne mjere kako bi se zaštitile od sličnih incidenata. Danas je sigurnost slavnih osoba i bogatih pojedinaca znatno poboljšana i uključuje različite mjere poput privatnih zaštitarskih tvrtki, nadzornih kamera, sigurnosnih sustava i osiguranja u privatnim rezidencijama, što je postalo standardom, dijelom i zbog šokantnih događaja kao što je bilo ubojstvo Sharon Tate.

[6]

Mónika Szeles

Napad na Móniku Szeles dogodio se 30. travnja 1993. godine, tijekom teniskog meča u Hamburgu, Njemačka. Szeles, koja je tada bila tenisačica broj jedan na svijetu, napadnuta je nožem sa strane psihički poremećenog obožavatelja, Güntera Parhea. Incident se dogodio tijekom pauze između gemova kada je Szeles sjedila na klupi pored terena. Parhe je preskočio ogradu i nožem je ubo u leđa. Szeles je odmah prebačena u bolnicu gdje je utvrđeno da nije u životnoj opasnosti, ali je zahtijevala hitno liječenje. Motiv napada bio je Parheova opsesija njemačke tenisača Steffi Graf, koja je tada bila glavna konkurentkinja Szeles. Parhe je želio povrijediti Szeles kako bi Graf ponovno postala tenisačica broj jedan na svijetu. Posljedice napada bile su ozbiljne za Moniku Szeles. Iako se fizički oporavila, psihološke traume su bile značajne. Szeles se povukla iz tenisa na dvije godine prije nego što se vratila sportu 1995. godine. Napad je imao dugoročne posljedice na njenu karijeru i psihičko stanje. Parhe je uhićen odmah nakon napada, ali je na kraju osuđen na uvjetnu kaznu zbog svog psihičkog stanja. Ovaj incident doveo je do povećanja mjera sigurnosti na teniskim turnirima diljem svijeta kako bi se zaštitili tenisači. Nažalost i ovaj put je moralo doći do incidenta kako bi se pojačala sigurnost javnih osoba tj. sportaša. Tako su postavljene mjere sigurnost osiguranja prije ulaska

u dvorane tj. pregledi i prolaz kroz skener, zatim nadzor tjelohranitelja i videonadzor. Poznato je da među gledateljima vidimo poznate i slavne osobe što njima stvara dodatnu sigurnost od izloženosti opasnosti i uživanju u gemovima. [7]

Slika 3 Mónika Szeles nakon napada [8]

Napad na autobus nogometaša Borussije

Napad na autobus nogometaša Borussije Dortmund dogodio se 11. travnja 2017. godine, neposredno prije utakmice Lige prvaka protiv AS Monaca. Dok je autobus prevozio igrače na stadionu Signal Iduna Park u Njemačkom gradu Dortmund – u tri eksplozije su se dogodile u blizini, ranivši braniča Marca Bartra i jednog policajca koji je vozio službeni motor uz autobus. Zbog prijeloma ruke Bartra je bio operiran. Istraga je pokazala da je napad bio motiviran financijskim interesima. Sergej Venergold je imao dvojno državljanstvo, Njemačke i Rusije, uhićen je i kasnije osuđen za napad. Njegov plan je bio izazvati pad vrijednosti dionice Borussije Dortmund kako bi profitirao putem opcije dionice koju je prethodno kupio. Sergej Venergold pokušao je prikazati napad kao teroristički napad, ostavivši lažne tragove koji bi upućivali na islamističke teroriste, ali je ubrzo otkriven i osuđen na 14 godina zatvora za pokušaj ubojstva i izazivanje eksplozije. Ovaj napad istaknuo je važnost sigurnosti u sportu, posebno kada se radi o prijevozu igrača na utakmici. Nakon napada, sigurnosne mjere za sportske timove dodatno su pojačane, uključujući detaljnije sigurnosne provjere i povećanu prisutnost policije tijekom prijevoza igrača.

[9]

Slika 4 Autobus poslije napada [10]

2.1. Kako nastaje potreba za osiguranjem i zaštitom

Potreba za sigurnošću uvjetovana je postojanjem opasnosti jer zaštita je prirodna potreba svakog živog bića i društvenih skupina i ima zadaću osiguranja njihovih životnih uvjeta i razvoja. Zadaća zaštite je stvaranje uvjeta u kojima se ugrožavanje sustava svodi na razinu koja ne ugrožava optimalnu razinu sigurnosti. Budući da je predmet privatne zaštite fizička sigurnost osoba i imovine, zaključujemo da potreba za njezinim postojanjem nastaje kad postoje opasnosti za fizičku sigurnost. Odgovornost za fizičku sigurnost je osobna, a zatim i društvena. Zato se mora uspostaviti privatni sustav zaštite i državni sustav zaštite, i to na način da se privatni i javni interesi međusobno ne ugrožavaju tj. da se postigne sinergijski učinak. U javnom sektoru takva organizacija naziva se „policija“, a u privatnom sektoru su trgovačka društva za pružanje usluga privatne zaštite. Usluge policije moraju biti dostupne svima, a usluge privatne zaštite onima koji ih mogu unajmiti. Budući da su javni resursi koji se mogu upotrebljavati za zaštitu ograničeni, a rizik nije jednako distribuiran, pokazuje se kako država nije u stanju pružiti jednaku razinu zaštite u svakom trenutku svima kojima je to potrebno i time ugrožava razvoj i opstanak društva. Zbog toga se funkcija zaštite obavlja u domeni javnih i privatnih potreba, što nameće potrebu profesionalizacije izvršitelja zaštitnih zadataka koje su proizašle iz privatnih potreba, kao i stručno osposobljavanje djelatnika za izvršavanje zaštitnih zadataka proizašlih iz javnih potreba. Potreba za privatnom zaštitom nije rezultat politike privatizacije javnih usluga, već proizlazi iz obveza i prava zaštite od opasnosti i ugroza koje narušavaju optimalno stanje sigurnosti. Privatna zaštita ima zadaću, ovisno o potrebama svojih klijenata, a sukladno zakonskim uvjetima, realizirati njihovu zaštitnu funkciju.¹ Privatna zaštita svojim uspješnim djelovanjem omogućuje državi smanjenje trošenja društvenih resursa i njihovo preusmjeravanje

¹ Strategija nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske strateški je dokument kojim se određuju politike i instrumenti za ostvarivanje vizije i nacionalnih interesa te postizanje sigurnosnih uvjeta koji će omogućiti uravnotežen i kontinuiran razvoj države i društva.

Pod nacionalnom sigurnošću Republike Hrvatske razumijevaju se: (1) određeno stanje sigurnosti, (2) funkcionalno područje djelovanja različitih sigurnosnih institucija, zajedno s društvenim nastojanjima u postizanju sigurnosnih ciljeva, (3) same institucije sigurnosti, povezane u uređenih sustav odnosa.

na razvojne zadaće društva, a da time ne bude smanjena ukupna razina društvene zaštite. [11]

2.2. Poslovi osiguranja i privatne zaštite

Poslovi s kojima se susreću specijalisti zaštite Cristiana RONALDA² su profesionalnost, odgovornost, imidž, unutrašnja zaštita i ugovorna zaštita.

Profil osoba koje profesionalno ulaze u biznis privatne sigurnosti s dugoročnom obvezom da stalno napreduju na tržištu i zajedno s tržištem ima potrebu za unaprjeđenjem. Ovaj proces mora se poticati tako da se poboljšavaju financijska primanja i tako da se stvaraju uvjeti i mogućnosti za napredovanje kvalificiranim osobama. Obučavanje i edukacija ključ su za ovaj izazovan posao. Profesionalni programi koji donose zvanje licenciranog profesionalnog zaštitara privatne sigurnosti pogotovo ako je međunarodno standardiziran i priznat, zbog procesa globalizacije dugoročno je pravi cilj, a srednjoročni cilj je postići harmonizaciju izobrazbe i treninga na razini članica EU. Specijalisti zaštite Cristiana RONALDA obavljaju uvelike odgovoran i zahtjevan posao. U ovom si poslu odgovoran riskirati svoj život kako bi zaštitio tuđi. Također si odgovoran za svoje ponašanje na radnom mjestu i izvan njega koje se može odraziti na ugled tvrtke i javne osobe. Kad smo kod ugleda tvrtke moramo naglasiti da je u ovom poslu jako bitan status. Zbog opasnosti s kojima se može susresti specijalist zaštite mora paziti da oruđe i oružje zna kako i kada te po kojim pravilima smije koristiti. Ista stvar je i s nanošenjem tjelesnih ozljeda. Bez obzira na sva prava i ovlasti koje ima za korištenje vatrenog oružja ili tjelesne snage prvo treba pokušati smiriti situaciju kako ne bi došlo do opasnosti, a zatim adekvatno i profesionalno reagirati. Na temelju njegovog dobro obavljenog posla možemo sa sigurnošću reći da obavlja svoj posao odgovorno i na ispravan način. [11]³

² Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro je rođen 5. veljače 1985. godine. Jedan je od najpoznatijih portugalski nogometaš koji igra kao napadač i kapetan za saudijski klub Pro lige Al Nassr kao i za reprezentaciju Portugala . Ronaldo ima petero djece koje odgaja zajedno s partnericom Georginom Rodriguez. Uz nogomet posjeduje još i modne tvrtke sa odjećom, obućom i donjim rubljem.

³ Uz nadopunu i korekciju autorice rada prema osobnim znanjima i iskustvima

Predodžba javnosti o privatnoj zaštiti ubrzano se mijenja. Iako još postoji značajan prostor za napredak, posebno u odnosu na usporedbu s policijskim agencijama, sektor privatne zaštite sve više dobiva priznanje za svoj doprinos sigurnosti. Policija je javno podržala privatnu zaštitarsku industriju, službeno prepoznajući njezin značaj u prevenciji i kontroli kriminala. Ova podrška dolazi uz poziv svojim članovima na uspostavljanje viših razina suradnje između javnog i privatnog sigurnosnog sektora, čime bi se dodatno osnažila ukupna sigurnost u zajednici. Današnje poslovno okruženje zahtijeva od specijalista zaštite da preuzmu aktivniju ulogu unutar tvrtke. Više nije dovoljno biti samo stručnjak za sigurnost, od službenika se očekuje da koriste svoje vještine i znanja u širi kontekst poslovnih aktivnosti. Ova promjena uloga dolazi kao odgovor na sve veće zahtjeve za boljim sigurnosnim funkcijama, poslovnim ciljevima i operacijama. Podružnice i poslovne jedinice imaju legitimno pravo zahtijevati od svojih službenika za sigurnost da napuste tradicionalnu izolaciju i postanu sastavni dio komercijalnih aktivnosti. Očekuje se da upravitelji sigurnosti ne samo da štite imovinu i informacije tvrtke, već i da doprinesu općem poslovnom uspjehu. Tvrtke koje unajmljuju osiguranje putem ugovora traže više od puke osobe u odori, s značkom i s pištoljem. Tvrtke su sve osjetljivija na svoj imidž i dojam koji ostavljaju u javnosti. Javnost rijetko razlikuje je li zaštitar ugovorni zaštitar ili interni zaposlenik. Stoga će zaštitar koji izgleda raščupano, nepristojno i neobrazovano i koji čini ozbiljne, pravne i profesionalne poslovne pogreške u obavljanju svojih dužnosti ili biti neprihvatljiv za tvrtku ili postati ozbiljna odgovornost za tvrtku. Zbog toga zaposlenici moraju dobiti sveobuhvatnu obuku i edukaciju. Službenik mora biti obrazovan, ljubazan predstavnik kupaca.[11]⁴

⁴ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

3. OSIGURANJE CRISTIANA RONALDA

3.1. Biografija

Cristiano Ronaldo, jedan od najpoznatijih nogometaša na svijetu, poznat je po svojim izvanrednim postignućima na terenu, nevjerojatnoj fizičkoj spremi i impresivnoj karijeri koja obuhvaća nekoliko najvećih svjetskih klubova – Manchester United, Real Madrid, Juventus i Al Nassr. Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro rođen je 5. veljače 1985. u Funchalu, Madeira, Portugal. Nogometnu karijeru započeo je u lokalnom klubu Andorinha, a kasnije je prešao u Nacional prije nego što je s 12 godina otišao u Sporting CP. Cristiano Ronaldo je postigao nevjerojatne uspjehe tijekom svoje karijere, osvojivši ukupno 33 trofeja.

Njegova postignuća uključuju:

Sedam ligaških naslova:

- Premier League: 3 naslova s Manchester Unitedom
- La Liga: 2 naslova s Real Madridom
- Serie A: 2 naslova s Juventusom

Pet UEFA Liga prvaka:

- 4 naslova s Real Madridom (2014, 2016, 2017, 2018)
- 1 naslov s Manchester Unitedom (2008)

UEFA Europsko prvenstvo:

- Osvojio s Portugalom 2016. godine

UEFA Liga nacija:

- Osvojio s Portugalom 2019. godine

Ronaldo drži brojne rekorde, uključujući:

- Najviše nastupa u Ligi prvaka: 183 nastupa
- Najviše golova u Ligi prvaka: 140 golova
- Najviše asistencija u Ligi prvaka: 42 asistencije
- Najviše nastupa na Europskom prvenstvu: 25 nastupa
- Najviše golova na Europskom prvenstvu: 14 golova
- Najviše međunarodnih golova: 130 golova
- Najviše međunarodnih nastupa: 207 nastupa

Ronaldo je također jedan od rijetkih igrača koji je odigrao više od 1200 profesionalnih utakmica u svojoj karijeri, najviše među vanjskim igračima. Postigao je preko 890 službenih seniorskih golova za klub i reprezentaciju, što ga čini najboljim strijelcem svih vremena. Njegova izuzetna postignuća svrstavaju ga među najveće nogometaše svih vremena. Cristiano Ronaldo je tijekom svoje karijere igrao na nekoliko pozicija, ali najpoznatiji je po svojoj ulozi kao napadač. Njegove ključne pozicije uključuju: krilni napadač, centralni napadač, druga krila i prilagodbe. Cristiano Ronaldo poznat je ne samo po svojim sportskim postignućima, već i po svojoj filantropskoj aktivnosti kao što su donacije i humanitaran rad u bolnicama u Portugalu, ambasador UNICEF-a, pomoć u izgradnji obrazovnih ustanova, doniranje krvi, podrška za žrtve nesreća i podrška lokalnim sportskim inicijativama.

Njegova humanitarna djela i donacije značajno su doprinijele različitim uzrocima diljem svijeta. Za svoja dobra djela je dobio Medalju zasluge i status Globalnog humanitarca godine. [13]

Cristiano Ronaldo trenutno živi u Rijadu, glavnom gradu Saudijske Arabije. Preselio se tamo nakon što je potpisao ugovor s nogometnim klubom Al-Nassr u siječnju 2023. godine. Ova promjena je uslijedila nakon što je napustio Manchester United krajem 2022. godine. U Rijadu, Ronaldo boravi u luksuznom okruženju, prilagođenom njegovom statusu jednog od najpoznatijih sportaša na svijetu. Prije preseljenja u Rijad, Ronaldo je živio na različitim lokacijama diljem svijeta, ovisno o njegovoj nogometnoj karijeri:

- Manchester, Engleska: Tijekom svojih razdoblja igranja za Manchester United (2003–2009 i 2021–2022).
- Madrid, Španjolska: Tijekom svog boravka u Real Madridu (2009–2018).
- Torino, Italija: Dok je igrao za Juventus (2018–2021).
- Madeira, Portugal: Često posjećuje svoj rodni otok i ima nekretnine na Madeiri, gdje provodi vrijeme s obitelji.

Ronaldo posjeduje nekoliko luksuznih nekretnina širom svijeta, uključujući vile i apartmane u različitim gradovima, te uživa u raskošnom životnom stilu prilagođenom njegovoj nogometnoj karijeri i osobnim interesima. [14]

3.2. Specijalisti zaštite Cristiana RONALDA

Nogometaša Cristiana RONALDA i njegovu obitelj štite braća blizanci Sergijo i Jorge Ramalherio i njihov tim. Portugalac godinama živi pod njihovom zaštitom i smatra ih osobama od apsolutnog povjerenja. Oni su bivši vojnici specijalnih postrojbi i portugalski policajci koji su štitili suce i političare. Obučavani su pod strogom disciplinom specijalnih vojnih i policijskih jedinica. Znači da su prošli strogu obuku i obavljali određene testove i zadatke, što podrazumijeva snažnu samokontrolu i sposobnost donošenja odluka u vrlo kratkom roku. Njihov je posao poduzeti preventivne mjere da ne dođe do incidenata, a potencijalno opasne ili sumnjive aktivnosti moraju se odmah zaustaviti. Ukratko, nema mjesta za pogreške i uvijek su na korak-dva od RONALDA. Braća Ramalherio nekoć su obavljala mirovne misije u Afganistanu, a sada su RONALDOVA sjena. Brinuti o globalno popularnoj zvijezdi svakako nije lak zadatak, ali su dobro plaćeni. [15]

Slika 5 Braća Ramalheiro [16]

3.3. Napadi na Cristiana RONALDA

Napad u Zenici

Tijekom kvalifikacijske utakmice za Euro 2024. u Zenici, u Bosni i Hercegovini, Cristiano Ronaldo je bio žrtva incidenta napadača na terenu. U utakmici, u kojoj je Portugal porazio Bosnu i Hercegovinu 5-0, Ronaldo je postigao dva gola prije nego što je došlo do incidenta. U 39. minuti jedan od navijača uspio je pobjeći osiguranju, uletjeti u teren i uhvatiti Ronaldo za dres. Osiguranje je brzo interveniralo i udaljilo navijača s terena. Unatoč prekidu, Ronaldo nije bio ozlijeđen i nastavio je igrati u drugom poluvremenu, pridonijevši pobjedi Portugala. [17]

Napad u Njemačkoj

22.06.2024. je odigrana utakmica na Euru 2024. u Njemačkoj između Portugala i Turske, u kojoj je Portugal pobijedio rezultatom 3:0. Zbog sudjelovanja Ronaldo kao jedne od većih zvijezda ovog Eura utakmica je bila nekoliko puta prekinuta. Navijači su uletavali u teren s istim ciljem, da stupe u kontakt sa svojim idolom. Jedan dječak je uspio dobiti sliku s nogometašem prije nego što su ga zaštitari uhvatili i otpratili sa terena. Zbog više ovakih incidenata tokom utakmice Ronaldo je vidno bio uznemiren i ljut. Trener Portugala je izjavio da su imali sreće jer su namjere navijača bili pozitivne bez ikakvih zlih namjera.

Na Euru 2024. je 26.06.2024. odigrana utakmica između Portugala i Gruzije. Portugalci su izgubili 2:0 razlike. Nakon utakmice igrači su se zajedno sa Ronaldom krenuli spuštati u tunel stadiona prema svlačionici, kada je odjednom ispred njega s tribina skočio navijač. Ronaldo je bio okružen svojim zaštitarima, a na videima koji su pušteni na društvenim mrežama možemo primjetiti da je jedan od braće Ramalherio predvidio napad i spriječio doticaj navijača s Ronaldom. Iako Euro zadovoljava standarde organizacije ove vrste natjecanja, problem s ulaskom navijača na teren se pokazao kao konstanta tijekom utakmica. [18]

4. OSPOSOBLJAVANJE ZA ZAŠTITU I OSIGURANJE JAVNIH OSOBA

Obrazovanje i obuka igraju središnju ulogu u pripremanju osoblja za uspješno izvršavanje zadataka zaštite šticećenih osoba. Usvajanje teorijskih postavki temelj je za usavršavanje znanja primijenjenih u praksi i stjecanje potrebnog iskustva za poboljšanje teorijskih postavki. Teorija se mora potvrditi praksom, a teoriju možemo potvrditi iskustvom. Zato treba proučavati teorije koje proizlaze iz iskustva. Svako iskustvo je pozitivno bez obzira na to kako se događaj percipira i kada se dogodi. Dugoročno, ova iskustva će donijeti potrebno znanje za uspješan rad. Uvijek je potrebno iz iskustva izvoditi principe koji su neovisni o subjektivnosti i posebnosti samih događaja.

Usvajanje načela za rješavanje izazova može povećati vjerojatnost uspješnog rješavanja situacija. Tu situaciju možemo promatrati na tri razine: možemo je promatrati kao problem, izazov ili priliku. Promatranje ove situacije kao prilike pruža najveću priliku za osobni razvoj i usvajanje potrebne karijere. Teorije koje proizlaze iz ovog iskustva imaju pozitivne načine suočavanja sa situacijama.

Svakako nema potrebe samo učiti iz vlastitog iskustva i stvarati subjektivne teorije. Ako se tuđa iskustva koriste za razvoj sposobnosti, vještina i znanja, skraćuju se vrijeme i potrebna sredstva za stjecanje potrebnih znanja. Teorija utemeljena na praktičnom iskustvenom znanju je teorija koja daje temelj za vlastitu praksu. Početno iskustvo stječe se na praktičnoj obuci i tečajevima. Zatim se u kontroliranim uvjetima razvijaju i usvajaju teorijske hipoteze čitajući i slušajući iskustva drugih. Volja, sposobnost i razumijevanje su riječi vodilje u uspješnom procesu zaštite šticećenih osoba. Stoga se ukupna priprema i osposobljenost stručnjaka može ocijeniti s tri pokazatelja: dobrovoljnim moralnim karakterom i pripremom, tjelesnom pripremom i stručnom osposobljenošću, dijalektički izrečeno htjeti-moći-znati. [11]

4.1 Zakon o privatnoj zaštiti Republike Hrvatske

Prema Zakonu o privatnoj zaštiti poslovi privatne zaštite u Republici Hrvatskoj, ovisno o razini složenosti te ovlastima osoba koje ih obavljaju, razvrstavaju se na poslove:

1. čuvara
2. zaštitara
3. zaštitara specijalista
4. zaštitara tehničara
5. zaštitara IPU-a.⁵

Čuvari, zaštitari i zaštitari specijalisti provode tjelesnu zaštitu osoba i imovine, sukladno uvjetima, načinu i ovlastima propisanim Zakonom i pravilnikom o provedbi tjelesne zaštite.⁶

Zaštitari specijalisti mogu obavljati poslove **tjelesne zaštite visokog rizika** u koje spadaju:

1. tjelesna zaštita objekata i prostora od interesa za Republiku Hrvatsku
2. tjelesna zaštita objekata i prostora razvrstanih sukladno pravilniku o prosudbi ugroženosti osoba, objekata i prostora u I. i II. kategoriju ugroženosti

3. neposredna tjelesna zaštita

4. osiguranje i pratnja pri distribuciji novca, vrijednosnih papira i dragocjenosti te drugih pošiljaka i transporta osoba u prekograničnoj distribuciji

⁵ Članak 17. stavak 3. Zakona o privatnoj zaštiti (NN 16/20, 114/22)

⁶ Članak 35., stavak 1. Zakona o privatnoj zaštiti (NN 16/20, 114/22)

5. zaštita osoba i imovine u visokorizičnim okolnostima koje u pojedinačnim slučajevima utvrđuje Ministarstvo na zahtjev pravne osobe ili obrtnika s odobrenjem za privatnu zaštitu.⁷

Zaštitar i zaštitar specijalist moraju nositi kratko vatreno oružje pri obavljanju poslova osiguranja i pratnje pri distribuciji novca, vrijednosnih papira i dragocjenosti, zaštiti novčarskih institucija te pružanja intervencije tjelesne zaštite po dojavu, a mogu ga nositi i pri obavljanju poslova neposredne tjelesne zaštite osoba.⁸

Neposrednom tjelesnom zaštitom osoba štiti se osobni integritet štícene osobe radi omogućavanja nesmetanog obavljanja svakodnevnih aktivnosti.

Poslove neposredne tjelesne zaštite osoba provode zaštitari specijalisti (u daljnjem tekstu: tjelohranitelji).

Tjelohranitelji pri obavljanju navedenih poslova ne moraju nositi službenu odoru.

Pri obavljanju poslova neposredne tjelesne zaštite osoba tjelohranitelj može nositi propisane vrste kratkog vatrenog oružja, pri čemu oružje mora biti smješteno u posebnoj torbici ili u futroli koja ne smije biti s vanjske strane odjeće.

Pri obavljanju poslova neposredne tjelesne zaštite osoba tjelohranitelj kod sebe mora imati radni nalog u kojem se navodi vrsta posla koji obavlja, ime i prezime osobe koja se štiti, razdoblje štícenja, kretanje štícene osobe te vrsta, marka i serijski broj kratkog vatrenog oružja koje se koristi pri obavljanju navedenog posla.

Pri obavljanju poslova neposredne tjelesne zaštite osoba tjelohranitelj kod sebe mora imati iskaznicu zaštitara specijalista koja ne mora biti istaknuta na vidnom mjestu.⁹

⁷ Članak 35., stavak 3. Zakona o privatnoj zaštiti (NN 16/20, 114/22)

⁸ Članak 36., stavak 1. Zakona o privatnoj zaštiti (NN 16/20, 114/22)

⁹ Članak 61., stavak 1-6. Zakona o privatnoj zaštiti (NN 16/20, 114/22)

Poslovi neposredne tjelesne zaštite obavljaju se nazočnošću tjelohranitelja uz štićenu osobu, na udaljenost za koju procijeni da je dovoljna za pravodobnu intervenciju u slučaju ugroze štićene osobe.

Tjelohranitelj je dužan, ako uoči incidentna događanja oko štićene osobe, a koja nemaju izravan utjecaj na sigurnost štićene osobe, o tim događanjima odmah obavijestiti policiju te poduzimati samo one mjere, radnje i zakonske ovlasti koje neće prouzročiti rizik za štićenu osobu.

Pri obavljanju poslova neposredne tjelesne zaštite osoba tjelohranitelj mora razmjerno primjenjivati ovlasti, sukladno procjeni opasnosti za štićenu osobu [12].¹⁰

4.2. Izvođenje izobrazbe i osposobljavanja specijalista zaštite javnih osoba

Iako braća Ramalheiro imaju znanje, vještine i sposobnosti za posao osiguranja javne osobe iz prijašnjih poslova, moraju položiti dio izobrazbe prema programu za specijaliste zaštite koje provode tvrtke osposobljene i ovlaštene za osiguranje i zaštitu. Da bi mogli pristupiti izobrazbi moraju biti punoljetne osobe, moraju zadovoljiti predviđene uvjete za rukovanje vatrenim oružjem te biti psihofizički sposobni.[11]¹¹

Osposobljavanje se odvija prema zadanom planu i programu te svaki polaznik preuzima odgovornost od ozljeda koje su nastale kao rezultat neprikladne tjelesne pripremljenosti ili kršenje uputa instruktora. Uvjet za pristup specijalističkom tečaju je potvrda da specijalist zaštite ima neko iskustvo i znanje neke druge ustanove ili tečaja kao što u slučaju braće Ramachro imaju potvrdu dugogodišnjeg rada u policiji i vojsci te su bili dužni pristupiti provjeri znanja koju moraju zadovoljavati kriterijima.[11]¹²

¹⁰ Članak 62., stavak 1-3. Zakona o privatnoj zaštiti (NN 16/20, 114/22)

¹¹ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

¹² Uz nadopunu i korekciju autorice rada

Cilj plana i programa

Uzimajući u obzir zahtjeve i potrebe zbog kojih se vrši izobrazba, primarni cilj prvenstveno se odnosi na pružanje osnovnih tehnika i pravila neposredne tjelesne zaštite. Polaznicima se omogućuje usvajanje novih znanja i vještina kao i održavanje već ranije naučenog i usvojenog. [11]¹³

Zadaci, plan i program

Pravilnim planom i programom polaznici mogu unaprijediti svoje vještine zaštite, nadograditi tehnike rukovanja vatrenim oružjem i ponoviti osnove za pružanje usluga neposredne tjelesne zaštite. Zadatak im je usvojiti tehnike primjene tjelesne snage i samoobrane kao i znanje za prosudbu ugroženosti i planiranja osiguranja u mjestu i pokretu. Kroz osposobljavanje usvajaju znanje za samostalan rad i vođenje vlastitog tima.[1]¹⁴

Vještine koje polaznik stječe završetkom programa

Specijalisti zaštite moraju poznavati zakonske regulative za obavljanje poslova zaštite. Moraju znati kada i kako primijeniti tjelesnu snagu i vatreno oružje. Vrlo je bitna i komunikacija tj. verbalne vještine. Prvi intervju sa klijentom mora biti kulturnan ali diskretan, potrebno je uliti povjerenje i prikazat šticenoj osobi plan i program na temelju njegovih informacija. Potrebno je znati izraditi procjenu ugroženosti i procjenu rizika. Bitno je pravilno korištenje mjere nadzora i protunadzora. Za sigurnost važno je izvršiti pregled vozila, prostora i objekata. Potrebno je znanje kretanja sa šticeenom osobom neovisno o prijevoznom sredstvu ili mjestu boravka. Reagiranje na pravilan način u slučaju napada na Ronalda kao na utakmicama ključna je jer nikad ne znamo da li je napad bezazlen ili zlonamjeran. Kako bih to bilo moguće samoobrana i poznavanje tehnike obrane i kontrole napadača još su neke od ključnih vještina zaštitara.[1]¹⁵

¹³ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

¹⁴ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

¹⁵ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

Završna provjera stečenih znanja i vještina

Završna provjera programa neposredne tjelesne zaštite specijaliste zaštite javne osobe obuhvaća praktičnu provjeru svih elemenata izobrazbe u cijelosti.

Praktična provjera obuhvaća:

- razgovor s klijentom
- izrada plana zaštite
- formiranje tima
- upoznavanje tima sa zadaćom
- pregled vozila i objekta
- prijevoz javne osobe na pravilan i siguran način
- kretanje s javnom osobom
- odbijanje napada na javnu osobu
- evakuacija nakon napada na javnu osobu i procjena zdravstvenog statusa
- rastavljanje i sastavljanje pištolja
- punjenje spremnika metkom
- izvršenje precizne paljbe
- povlačenje oružja iz futrole, ubacivanje metka u cijev, provedba taktičkog gađanja, zamjena spremnika, ponovo gađanje, pražnjenje oružja, provjera ispražnjenosti, spremanje pištolja u futrolu
- otklanjanje zastoja na oružju tijekom gađanja
- pisanje predviđenih izvješća. [11]

Svaki polaznik mora sve radnje napraviti točno, sigurnim pokretima uz malo agresivnosti u izvođenju. Polaznik također mora biti oprezan pri korištenju vatrenog oružja pogađajući metu na daljini, određenim rasporedom i oblikom mete. Nakon uspješnog rada specijalist je uspješno završio edukaciju. [1]¹⁶

¹⁶ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

4.3. Kondicijska pripremljenost specijalista zaštite javnih osoba

Kondicijska priprema je složen proces usavršavanja funkcionalnih i motoričkih vještina. Dobra kondicijska pripremljenost osnova je na koju se nadograđuje ostalo znanje i vještine specijalista zaštite javne osobe. Temelj kondicijskih treninga se vodi isto kao i kod sportaša. Konačni cilj je postizanje funkcionalne sportske treniranosti koja podrazumijeva pravilno zdravstveno stanje i psihičku stabilnost. U strukturi kondicijske pripreme nalaze se motoričke i funkcionalne sposobnosti, morfološke karakteristike i zdravstveni status. Kondicijska priprema provodi se kroz višestranu, bazičnu, specifičnu i situacijsku pripremu.

Višestrana kondicijska priprema usmjerena je na poboljšanje sposobnosti svih topoloških regija tijela, podizanje efikasnosti svih organa i organskih sustava, podizanje funkcionalnih sposobnosti, primarne jakosti, brzine, gipkosti i izdržljivosti.

Bazična kondicijska priprema usmjerena je na razvoj sposobnosti za uspjeh u konkretnoj kineziološkoj aktivnosti primjenom najučinkovitijih metodskih postupaka.

Specifična kondicijska priprema vezana je uz izvedbu različitih struktura tehničkih elemenata u kondicijskim uvjetima.

Situacijska kondicijska priprema integrira taktički i kondicijski trening. Uvjet ove pripreme nastoji se izjednačiti s stvarnim uvjetima ili su malo zahtjevniji. [11]

4.3.1. Funkcionalni kondicijski trening

Kondicijski trening specijaliste zaštite mora biti koncipiran tako da obuhvaća kondicijski, taktički i tehnički trening u što realnijim uvjetima. Takav trening nazivamo funkcionalan trening. Funkcionalan znači da je usmjeren na razvoj sposobnosti tj. različite aktivnosti kao što je snaga, koordinacija, izdržljivost i balans. U funkcionalnim treninzima koriste se razni rekviziti kao što su bučice, girje, medicinske lopte, šipke, boksačka oprema, bugarske vreće itd. [19]

4.3.2. Komponente kondicijskog treninga

Za zaštitara kod ove vrste treninga je najvažnija jakost, izdržljivost i mobilnost. Jakost i mobilnost su podijeljene na: jakost mišića, mišićnu izdržljivost i snagu, fleksibilnost, balans, brzinu i koordinaciju. Kako bi polaznici prošli kroz sve segmente treninga i usavršili svoje navedene sposobnosti jako je bitno planiranje i programiranje treninga uz stručnu pomoć. [1]¹⁷

4.3.3. Trening brzine, agilnosti i eksplozivnosti

Ova vrsta treninga je vrlo važna za specijalistu zaštite zbog razvoja sposobnosti koje su presudne u izvršavanju zadaća. Zadaće koje se stavljaju pred njih većinom se izvode u naseljenim područjima, zgradama, prostorijama gdje ima više prepreka pa mogu usavršiti brzinu, okretnost i brzinu reakcije. [1]¹⁸

4.3.4. Kondicijski trening primjenom poligona prepreka

Ovaj trening je temelj za sve vrste treninga. Poligon prepreka podrazumijeva izvođenje određenog broja tjelesnih vježbi koje treba savladati. Prepreke mogu biti prirodne ili umjetne, a mogu se nalaziti na otvorenom ili zatvorenom prostoru. Specijalist zaštite mora proći poligon u što kraćem vremenu u skladu s pravilima stalno se krećući od prepreke do prepreke. Poligon se primjenjuje radi usavršavanja koordinacije u različitim zahtjevnim uvjetima. Ovaj oblik rada podiže i izgrađuje moral i moralne osobine, odlučnost, hrabrost, samopouzdanje i samodisciplinu. [1]¹⁹

4.4. Primjena tjelesne snage i samoobrane

Snaga je motorička sposobnost koja je osnovna komponenta kondicijske pripremljenosti. Za uspješno usvajanje borbenih tehnika bitna je kondicijska sprema. Danas jako velik broj ljudi trenira neku vrstu borilačkog sporta stoga je to još veći pritisak na specijaliste zaštite. Mnoge osobe svoje znanje znaju zloupotrijebiti u nezakonitim postupanjima. Specijalist zaštite mora biti sposoban obraniti sebe i

¹⁷ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

¹⁸ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

¹⁹ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

druge od napada. Kod samoobrane jako je važno da se uči od osposobljenih osoba u suradnji s djelatnicima koji imaju stvarna iskustva u primjeni ove ovlasti. Jako je bitno da se uče samo one tehnike i taktike koje su primjenjive u praksi. Prilikom učenja treba poštivati faze usvajanja, usavršavanja, stabilizacije i automatizacije. Da bi dobili potrebne vještine potrebno je motorički zadatak puno puta ponavljati u različitim uvjetima. Ti uvjeti simuliraju stvarne situacije koje omogućuju uvid težine primjene različite tehnike i pružanja otpora kod samoobrane. Za primjenu tjelesne snage i zahvata borilačkih vještina mora se redovito usavršavati, razvijati i vježbati. [11]

Slika 6 Prikaz obrane od napada [20]

4.5. Praktično i sigurno rukovanje vatrenim oružjem

Praktično i sigurno korištenje vatrenog oružja za specijaliste zaštite javne osobe više je od poznavanja osobnog naoružanja i ispaljenih streljiva na streljani. Poznavanje principa korištenja vatrenog oružja spašava živote osoba koje se njime služe, ali i odvraća napadače od nelegalnih radnji. Praktična uporaba pištolja bitna je jer uključuje više elemenata od samog pucanja, a promatranjem kako osoba drži i rukuje pištoljem možemo zaključiti njezinu uvježbanost. Takve detalje uočavaju profesionalci ali i kriminalci koji traže prilike za nezakonite aktivnosti. Zato su trening i edukacija važna u prevenciji kriminala. Upotrijebiti vatreno oružje djelatnici privatne zaštite imaju pravo samo prema zakonskim i podzakonskim načelima. Ključno je da

te osobe znaju zakonsku regulativu, kada mogu primijeniti svoje ovlasti ali i da posjeduju potrebno znanje i vještine. Praktična uporaba pištolja mogla bi se definirati kao motorička vještina koja čini niz pokreta koje izvodi osoba određenim slijedom. Ti pokreti sastoje se od: zauzimanja stava, hvata oružja, punjenja, korištenja funkcionalnih poluga, dovođenje oružja u visinu očiju, ciljanja, okidanja, otklanjanja zastoja i pražnjenje oružja. Pored ovih motoričkih radnji potrebno je znati i nositi pištolj i spremnik, položaj ruku i ostali elementi neverbalne komunikacije. [11]

Slika 7 Vatreno oružje [20]

Pištolj je vrsta vatrenog oružja koje je napravljeno da se drži u ruci prilikom korištenja za samoobranu. Svatko tko ga ima dužan je naučiti sigurnom rukovanju. Postoje temeljna pravila za sigurno korištenje pištolja. Jedno od njih je da se pištoljem uvijek tretira kao da je napunjen. To je prvo i najvažnije pravilo i ako se poštuje nikada se neće dogoditi da opali jer se nije znalo da je metak u cijevi. Pištolj ne puca sam, da bi opalio mora se povući okidač. Ako nema prsta na okidaču nema ni opaljenja. Zato je drugo pravilo dokle god se nema namjere pucati, ne postavlja se prst na okidač. Ukoliko se želi pucati onda treba znati u kojem se smjeru puca, što je i gdje je meta tako da je treće pravilo detektiranje mete i što se nalazi oko nje. Zadnje pravilo glasi: nikada ne usmjeravati pištolj u ono što se ne namjerava gađati, odnosno pištolj treba biti usmjeren u sigurnom smjeru. Pridržavanjem ovih pravila,

korištenje pištolja će biti sigurnije. Navedeno nije dovoljno za poznavanje uporabe pištolja. U cilju prevencije bitno je da se pištolj nosi na pojasu na način koji će omogućiti da se može upotrijebiti na lak i brz način kao i pričuvni spremnici. Da bi osoba uvježbala praktičnu uporabu pištolja, potrebna je volja i trud za ponavljanjem radnji. Preporučuju se treninzi na suho i vježbe instinktivnog gađanja meta. Konačni produkt ovih treninga su psihička i fizička priprema za uporabu oružja. Uporaba vatrenog oružja je u stvarnosti jako stresno iskustvo. Uvježbavanjem taj se stres smanjuje i veća je vjerojatnost pravilnog postupanja u stvarnoj situaciji. [11]

Slika 8 Trening gađanja iz pištolja [22]

5. KAKO ZAPOČETI ZAŠTITU JAVNIH OSOBA

Postavimo pitanje kada započeti zaštitu javne osobe? Poslovi osiguranja i zaštite Cristiana RONALDA su započeli onog trenutka kada je zaprimljen zahtjev za osiguranje te se na taj način angažiraju dvojica braća za osiguranje i zaštitu zajedno sa timom. Da bi uspješno proveli osiguranje bitno je provesti proces osiguranja kroz četiri segmenta: prosudbu, planiranje, provedbu i raščlambu.

Prvi korak u osiguranju je prosudba. Definiše se kao niz postupaka i radnji s ciljem utvrđivanja važnih činjenica i okolnosti kojima se utvrđuje razina ugroženosti kao što može postojati mogućnost napada tijekom dolaska i odlaska Cristiana RONALDA na treninge, utakmice, tijekom putovanja kao i napad na obitelj, imovinu i objekte tokom kretanja i mirovanja. Planiranje i priprema su drugi korak zaštite nogometaša koji uključuje sve segmente plana provedbe i pripreme osiguranja i zaštite na temelju prosudbe koju su braća ranije utvrdili. Provedba je treći korak, provodi se sukladno provedenoj pripremi i planu osiguranja na temelju prosudbe. Raščlamba je zadnji korak, u toj fazi kritički se analiziraju sve faze zaštite. Ova faza je jako bitna jer se na temelju nje izrađuju planovi koje trebaju poslužiti za ostale zadatke kao izvor znanja. Iz ovoga možemo primijetiti da osiguranje i zaštita Cristiana RONALDA čini niz postupaka koji započinje zaprimanjem njegovog zahtjeva. U tom zahtjevu izražava svoje potrebe i zašto treba zaštitu. Kroz intervju s Ronaldom braća saznaju sve potrebne informacije na temelju kojih donose odluku o razini ugroženosti i potrebnoj razini osiguranja. Nakon toga se odabire način na koji se štiti nogometaš i njegova obitelj. Zato je jako važno planiranje. Kod razrađenog plana braća RAMALHEIRO mogu u svakom trenutku pristupiti informacijama za uspješnu zaštitu. Plan uvijek sadržava segmente osobne zaštite, vrste opasnosti, kako postupiti kod opasnosti, rješavanje prijetnji i napada, vrstu opreme i rasporeda opreme u prijevoznim sredstvima, plana veze i komunikacijskih sustava i mjere zaštite. Kod toga nam pomažu i informacije o karakteru javne osobe, njegovom okruženju u kojem živi, s kim se druži, bolesti i financijski status. Sljedeće se kod provedbe provjerava i osigurava mjesto boravka, radna okolina, restorani i druga mjesta koje Ronaldo ili njegovi članovi obitelji

posjećuju. Zatim se radi plan zaštite i na temelju toga dolazi do same provedbe. Nakon obavljenih zadaća sve se analizira, uočavaju se dobri i loši postupci i gleda se što bi se moglo poboljšati i kako.[11]²⁰

²⁰ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

6. PROCJENA UGROŽENOSTI I PROCJENA RIZIKA

Procjena ugroženosti izrađuje se prema normama o pravilu zaštite. Izrađuje se na temelju podataka o: vrsti, namjeni, veličini i izgledu objekta, lokaciji i okruženju; vrsti i broju osoba koje koriste te prostore; načinu korištenja objekta; opreme, predmetima i dokumentima koji se nalaze ili će se nalaziti u tim objektima te stupnju rizika od njihovog oštećenja ili krađe. Na osnovi tih informacija, štićeni prostor se kategorizira u jednu od šest kategorija koje sadrže obvezne mjere zaštite. Obvezne mjere zaštite sadržavaju: mehaničku i tehničku zaštitu kojom se signalizira neovlašteni ulazak u štićeni prostor, zaštitu kojom se prati kretanje javne osoba pod videonadzorom, zaštitu pojedinačnih vrijednosti, integralnu zaštitu i sigurnosni plan postupanja ako dođe do nekakvog incidenta. Izrada prosudbe ugroženosti glavni je postupak koji rezultira dokumentom kojim se određuje provedba mjera zaštite za prostore, objekte i osobe. Procjena ugroženosti postupak je procjene vjerojatnosti događaja koji predstavlja moguću opasnost i prijetnju za prostore, objekte i osobe, te poslovne zahvate i određivanje mjere zaštite. Procjena rizika i procjena ugroženosti dokumenti su na temelju kojih se pravi plan osiguranja. Kroz sigurnosnu prosudbu, procjenu ugroženosti i procjenu rizika utvrđuju se prijetnje, vrši procjena rizika, određuju se faktori opasnosti, procjenjuje se vrsta opasnosti i procjenjuje vrsta i razina ugroženosti. [11]

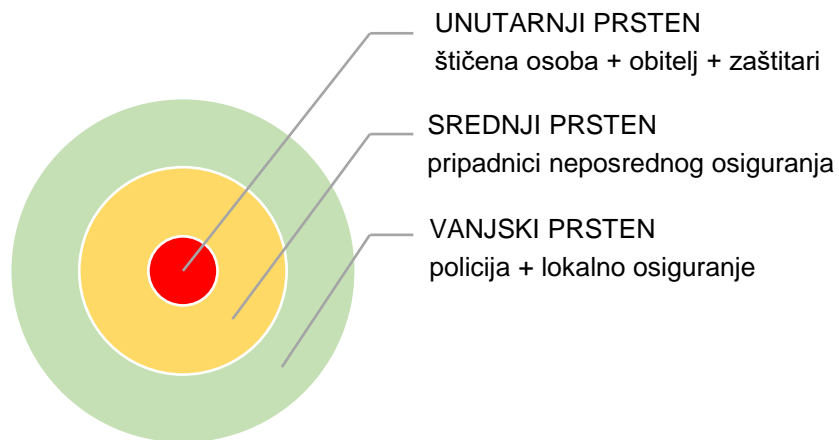
7. PROVEDBA OSIGURANJA I ZAŠTITE CRISTIANA RONALDA U RAZLIČITIM UVJETIMA I OKRUŽENJIMA

7.1. Perimetar osiguranja i zaštite

Perimetar²¹ je područje unutar i oko Cristiana RONALDA, njegovog posjeda ili njegove obitelji unutar kojeg je dopuštena primjena ovlasti. Također može biti i štićeni prostor oko njegovog vozila kada se u njemu nalazi. Perimetar predstavlja sigurnosne zone oko štićenih objekata. Označavamo ga kao zaštitni prsten.

Kod zaštite Cristiana RONALDA formiraju se tri prstena sigurnosti, dok kod zaštite objekata četiri. Unutarnji prsten je zona izravno oko Cristiana RONALDA. Perimetar okružuju samo braća specijalisti i dodatan tim zaštite nogometaša skupa sa njim dok u doticaju s njim mogu biti samo članovi njegove obitelji. Srednji prsten se nalazi oko unutarnjeg prstena i sadrži pripadnike neposrednog osiguranja. Pristup je dozvoljen samo osobama koje moraju biti u blizini Cristiana RONALDA. Prva crta obrane je vanjski prsten. On je najudaljeniji od nogometaša i obično ga čine policija ili lokalna služba za osiguranje. Za pristup određenih prstena potrebno je identificirati sve nepoznate osobe. Sve osobe koje se nalaze u prstenima moraju imati jednokratne akreditacije kao npr. novinari koji prate i rade intervju o Cristianu RONALDU.

²¹ Perimetar je zamišljeni krug oko pojedinca koji određuje područje u kojem se osoba osjeća ugodno i neugroženo

Slika 9 Perimetarske zone osiguranja i zaštite²²

Kod zaštite objekta određuju se četiri parametra sigurnosti:

1. prvi zaštitarski perimetar je ona zona koja razdvaja objekt koji se štiti od drugih objekata
2. drugi je osiguranje ulaza i prozora kuće ili drugih objekata
3. treći je zona osiguranja unutarnjih prostorija
4. četvrti je zona u kojoj Cristiano Ronaldo drži svoje najvrijednije stvari. [11]²³

²² Izrada dijagrama na osnovu navedenog teksta autorice rada

²³ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

7.2. Osiguranje i zaštita stambenog i radnog prostora

Osiguranje Cristiana RONALDA osim neposredne tjelesne zaštite uključuje i osiguranje stambenog i radnog objekta. Nakon što je potpisao za Al-Nassr, Ronaldo boravi u luksuznom kompleksu u Rijadu. Ova rezidencija pruža vrhunsku privatnost i sigurnost. Sadržaji uključuju prostrane dnevne boravke, nekoliko spavaćih soba, bazene, privatne vrtove i sve potrebne sadržaje za luksuzan životni stil. Osiguranje se provodi s vanjske i unutarnje strane, fizičkom nazočnošću i tehničkom zaštitom. Za tehničku zaštitu koriste se sredstva i naprave kojima je namjena sprječavanje provala kao što su specijalne ograde ili rampe, protuprovalna vrata, brave sa kodovima, neprobojna stakla i dr. Elektronički sustavi koji omogućuju zaštitu Cristiana RONALDOVA doma su protuprovalni i protuprepadni sustavi s javljačem, sustavi kontrole i registracije prolaza, videonadzor i signalizacijski alarmi. Prilikom izvođenja zaštite Cristiana RONALDA u stambenom ili radnom prostoru specijalisti moraju voditi računa o korisnicima susjednih stanova, parkiralištu, o korisnicima parkirališta i vozilima, ulazu u prostore, o prostorijama, poštovanju zakonske regulative i korisnika susjednih prostorija.

Sigurnosne mjere za nogometaša kao što je Ronaldo za vrijeme utakmica i priprema su rigorozne i obuhvaćaju niz elemenata kako bi se osigurala njegova sigurnost. Te mjere uključuju:

1. Osiguranje stadiona i trening kampova: Pristup kontroliranom području samo osobama s akreditacijama (treneri, igrači, osoblje), sigurnosni pregledi tokom ulaska u područje i videonadzor.
2. Osiguranje prijevoza: Pratnja uz policiju i lokalno osiguranje, osigurani autobus s unutarnjim videonadzorom, protupožarnim aparatima i izlazom nužde i obavezno planiranje ruta prije puta.
3. Osiguranje hotela: Sigurnosno osoblje uvijek mora biti privatno, obavezna je kontrola pristupa od strane osiguranja na ulazu i izlazu u objekt uz videonadzor i sigurnosne provjere koje se također vrše pri ulazu tj. pregled.

4. Osobna sigurnost: Osiguranje uz privatne tjelohranitelje s planom i programom osiguranja
5. Informacijska sigurnost: Zaštita osobnih podataka i praćenje prijetnji na društvenim mrežama
6. Planiranje događaja: Koordinacija s lokalnim vlastima i evakuacijski planovi u slučaju bilo koje vrste opasnosti
7. Reakcija na prijetnje: Brza reakcija specijalista zaštite i medijska komunikacija.

Ove mjere su dio sveobuhvatnog pristupa osiguranju sigurnosti nogometaša, a klubovi i organizacije stalno rade na unapređenju tih mjera u skladu s novim prijetnjama i tehnologijama. [14]

7.3. Osiguranje i zaštita u pokretu

U medijima možemo primijetiti da se braća Ramalheiro uvijek kreću neposredno uz Cristiana RONALDA neovisno o vrsti vozila tj. načinu kretanja. Kad su dio zaštitne pratnje moraju se prilagođavati različitim formacijama ovisno o terenu. Tako koriste tri osnovna oblika pratnje, a to su: otvorena²⁴, zatvorena²⁵ i sjena²⁶ pratnja. Braća najčešće koriste otvoreni oblik pratnje koji je prepoznatljiv u njihovoj udaljenosti u odnosu na Cristiana RONALDA. Ne nalaze se neposredno uz njega, ali su dovoljno blizu da mogu pravovremeno reagirati. Zatvorenu zaštitnu pratnju koriste kada postoji veći rizik ugroženosti ili je napad u tijeku. Tada se nalaze neposredno uz njega kako bi ga mogli zaštititi svojim tijelom. Sijenu zaštite koriste najčešće kod nekog putovanja kad se želi postići diskrecija.

²⁴ Najčešći oblik zaštitne pratnje prepoznatljiv po udaljenosti zaštitara od štćene osobe. Blizu je toliko da može neometano i brzo reagirati ali nije neposredno uz javnu osobu

²⁵ Provodi se kad je veća razina ugroženosti ili je napad u tijeku. Tada je zaštitar neposredno uz javnu osobu te ga direktno štiti svojim tijelom

²⁶ Primjenjuje se kad se želi neprimjetna i diskretna zaštita. Potrebno je zadovoljiti uvjet nevidljivosti ali opet biti stalno prisutan poput sjene

Uloga specijalista zaštite je planirati sigurnu pratnju Cristiana Ronaldo, a kako bi uspjeli moraju se držati osnovnih formacija koje mogu biti s jednim, dva, tri, četiri, pet ili čak šest specijalista zaštite, a osnovna im je uloga promatranje i intervencija. Bez obzira na broj specijalista osnovna uloga uvijek mora biti zadovoljena. Pomoću promatranja izbjegavaju se potencijalne opasnosti. Moramo napomenuti da je bitno da specijalisti imaju dobru preglednost²⁷ i da se nalaze na udaljenosti dužine ruke od Cristiana Ronaldo. O broju specijalista ovisi čimbenik ugroženosti i mjestu na kojem se on kreće npr. na mjestima gdje nema ljudi potreban je manji broj zaštite, dok na mjestima gdje je gužva povećava se i broj zaštitne pratnje. [11]²⁸

7.3.1. Ulazak i izlazak iz objekta s Cristianom Ronaldo

Kritični trenutni za Cristiana Ronaldo su ulasci i izlasci iz objekata. Uvijek postoji mogućnost napada jer se često u pravcu njegova kretanja okupljaju novinari ili obožavatelji koji žele stupiti u kontakt sa njim. Zato treba obratiti pozornost na vrstu prijevoznog sredstva, broj specijalista zaštite, postojanje nekog drugog osiguranja u objektu, udaljenost koju prelazi i po potrebi snajpersko osiguranje. Prostor koji treba prijeći predstavlja opasnost i rizik, što prije se savlada taj prostor koji ovisi o udaljenosti i vremenu prije će smanjiti izloženost riziku. Rizik se može smanjiti i pozicioniranjem vozila što bliže objektu tj. mjestu ulaska u objekt kao i izlasku. [11]²⁹

7.3.2. Zaštitna vožnja

Zaštitna vožnja zahtjeva posebne vještine i reflekse svakog vozača. Da bi Cristiano Ronaldo bio osiguran tokom vožnje treba paziti na brzinu kretanja, način vožnje i reakcije u prometu. Pregledom vozila započinje zaštitna vožnja. Pregledom se uočava tehnička ispravnost vozila, te protueksplozijski i protuprislušni pregled. Prvo se pregledava vanjski dio vozila kojim se utvrđuje karoserija vozila, podvozje i cjelokupno stanje vozila. Nakon vanjskog slijedi unutarnji pregled vozila koji uključuje

²⁷ Preglednost mjesta na kojem se nalaze zaštitari bez dodatnih smetnji

²⁸ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

²⁹ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

prostor za putnike, mjesto gdje se nalazi motor i prtljažnik uz nadopunu prve pomoći. Nakon pregleda vozila su spremna za korištenje.

Osnovna zadaća vozača je da osiguraju vozila i tok kretanja kolone vodeći računa o sigurnosti štćene osobe. Vozač je dužan pratiti stanje tehničke ispravnosti vozila kao i o čistoći vozila, pregledati dodatnu opremu u vozilu, imati potrebnu dokumentaciju o vozilu i na kraju napraviti dopunu pogonskim gorivom. [11]³⁰

Slika 10 Vožnja u pratnji braće Romalheiro [23]

Kako bi se Cristiano Ronaldo mogao sigurno kretati potrebno je znati kuda se kreće tj. njegova ruta kretanja. Osim što je potrebno znati polazište i odredište treba znati i kojim putem se želi kretati, odnosno ruta kretanja ne treba biti uvijek najkraća, nego ona koja je najmanje rizična, a rezervnom rutom se treba kretati povremeno kako bi

³⁰ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

se zavaralo potencijalne napadače. Bitno je i ono što se nalazi na putu kretanja. To uključuje sve potencijalne opasnosti kao i mjesta koja mogu poslužiti u izvanrednim situacijama u slučaju napada ili kvara vozila. Zato je važno izvršiti izviđanje glavnih i pričuvnih puteva. Kod izviđanja se utvrđuju udaljenost i potrebno vrijeme trajanja puta. Da bi se utvrdilo vrijeme kretanja potrebno je izviđanje napraviti istog dana i u približno vrijeme kretanja. [11]³¹

7.3.3. Postupanje u incidentnim situacijama

Incident se može dogoditi bilo gdje, a same formacije nisu garancija da do incidenta neće doći one mogu samo umanjiti vjerojatnost napada. Napadi mogu biti tjelesnom snagom, vatrenim i hladnim oružjem. Na napad uvijek prvi reagira onaj specijalist zaštite koji je najbliži smjeru napada. Faze zaštite u odnosu na prevenciju i postupanje u incidentnim situacijama mogu se podijeliti na: prevenciju, trenutak napada na javnu osobu i fazu nakon napada prvi i drugi dio. Pod prevencijom podrazumijevamo: upoznavanje sa kućom i poslovnim prostorom, stalna opservacija prostora u kojem boravi Cristiano Ronaldo, stalna promjena rutine, uočavanje i bilježenje detalja i prosljeđivanje svih informacija timu osiguranja. Trenutak napada na Cristiana Ronalda uključuje: prepoznavanje napadača, davanje signala ostalima u timu, zatvaranje prostora između napadača i Ronalda, uporaba oružja i komunikacija.

Prva faza nakon napada uključuje: Iz zone napada u vozilo ili siguran prostor,

Druga faza nakon napada uključuje: bilježenje svih detalja prije i tokom napada, pisanje izvješća i analiza događaja. [11]³²

³¹ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

³² Uz nadopunu i korekciju autorice rada

7.4.Osiguranje i zaštita na poslovnim putevima i radnim sastancima

Cristiano Ronaldo dugo godina gradi karijeru najpoznatijeg nogometaša. Do samog vrha je trebalo puno vremena i odricanja. Poznato nam je da je igrao za Real Madrid, Manchester United i Portugal, a danas u Al Nasseru. Sve utakmice i pripreme za njih iziskuju određena poslovna putovanja i sastanke. Da bi se dobro pružila zaštita tokom poslovnih putovanja bitno je znati koji su dokumenti potrebni, je li putovanje u inozemstvu ili njegovoj državi. Također je bitno znati čime se putuje do mjesta gdje se održava utakmica, sastanak ili priprema. Faktori koji su značajni u procjeni rizika i ugroženosti su informacije o gospodarskoj i političkoj situaciji na mjestu odredišta.

Prije dolaska na odredište specijalisti zaštite moraju osigurati smještaj. Ključno je provoditi mjere zaštite i osiguranje Ronaldo u hotelu, tijekom objeda, radnog sastanka i davanja izjava za medije.

Kod zaštite u hotelu ili drugim smještajima specifično je da djelatnici osiguranja zaposjedaju katove na kojima je Ronaldo smješten, kao i susjedne sobe da bi mogli pravodobno reagirati u slučaju potrebe sa stalnim nadzorom ulaza i izlaza te prozora.

Kod objeda u objektima njegovo osiguranje prije toga obavlja protudiverzijski pregled, zatim planiraju raspored stolova i mjesto gdje će on sjediti. Mjesto se bira oprezno, promatra se udaljenost od prozora i evakuacijski put kao i mjesto ulaska i izlaska iz objekta. Također se informiraju o broju gostiju, osoblju, parkiralištu i samom sadržaju objekta.

Radni sastanci se moraju održavati u prostoru koji je u sustavu štíćenja i gdje je prethodno izvršen protudiverzijski pregled.

Tijekom davanja izjava medijima voditelj zaštite nalazi se u neposrednoj blizini Ronaldo. Promatraju kretanje i reakcije novinara i snimatelja te reaguju ako dođe do ulaska u zonu koja predstavlja rizik za štíćenu osobu. [11]³³

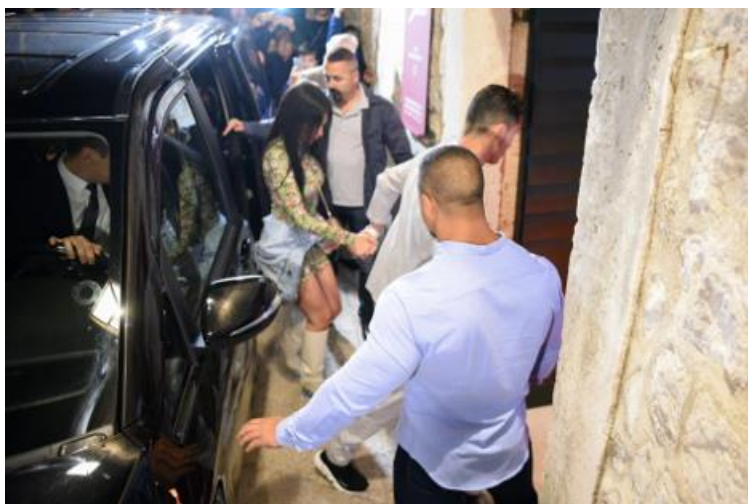

Slika 11 Ronaldo u pratnji osiguranja i policije na putu [24]

³³ Uz nadopunu i korekciju autorice rada

7.5.Osiguranje i zaštita na odmoru

Osim poslovnih putovanja Ronaldo je također i obiteljski čovjek. Svoje slobodno vrijeme provodi sa suprugom Georginom Rodriguez i petero djece. Poznato je da vole provoditi vrijeme zajedno na različitim destinacijama stoga često planiraju putovanja. Tako su 2019. godine posjetili i Republiku Hrvatsku. Odsjeli su na jugu Dalmacije u gradu Dubrovniku. Kako bi Ronaldo i njegova obitelj uživala u svojoj privatnosti potrebna je što diskretnija zaštita niskog profila³⁴ uz minimalnu tjelesnu zaštitu. Zaštita se provodi u različitim uvjetima i okolnostima da bi Ronaldo i njegova obitelj mogla neometano raditi sve aktivnosti koje žele. Tijekom boravka u Hrvatskoj specijalisti zaštite su morali osigurati marine, jahtu, automobile, odmorište i restorane. [25]

Slika 12 Ronaldo i Georgina u pratnji osiguranja u Dubrovniku [25]

³⁴ Tjelesna zaštita niskog profila je strategija koju osiguranje koristi kako bi ostali nezapaženi ili izbjegli pažnju ostalih kako javne osobe ne bi bile u centru pozornosti drugih.

7.6.Osiguranje i zaštita obitelji Cristiana RONALDA

Osim RONALDA osiguranje štiti i njegovu obitelj. Njegova supruga Georgina RODRIGUEZ je španjolska manekenka i influencerica koja je postala poznata javnosti kao partnerica Cristiana RONALDA. Rođena je 27. siječnja 1994. godine u Španjolskoj, a postala je poznata nakon što je započela vezu s RONALDOM 2016. godine. Par je javno priznao svoju vezu i od tada su zajedno sudjelovali u mnogim javnim događanjima te dijelili trenutke svog privatnog života putem društvenih medija. Georgina je također poznata po svojoj prisutnosti na modnim događanjima te je surađivala s različitim modnim brendovima. Georgina je model za razne brendove i influencer zbog čega je izložena pritisku javnosti što nosi rizike. Takvi poslovi iziskuju visok stupanj osiguranja i zaštite. Za njezinu sigurnost brinu osobni tjelohranitelji koji su specijalizirani za zaštitu javnih osoba i obično imaju vojnu ili policijsku obuku i iskustvo u zaštiti. Za mjeru zaštite privatnosti odgovorni su timovi koji se bave pitanjem narušavanja privatnosti i objavljivanja i ponekad lažnih informacija na društvenim mrežama i medijima. Kod putovanja se provode sigurnosne mjere transporta i boravka u hotelima. Ove mjere osiguravaju da se Georgina RODRIGUEZ može fokusirati na svoje profesionalne i privatne obaveze uz minimalan rizik za svoju sigurnost i privatnost. Zaštita njihove djece je uvijek bila na prvom mjestu. Ona uključuje strogu pratnju tijekom aktivnosti, obrazovanja, hobija i treninga. Vozači koji brinu o prijevozu moraju biti obučeni za sigurnu vožnju i izbjegavanje potencijalnih prijetnji na putu. Odsutnost roditelja također zahtjeva posebne mjere osiguranja njihove djece kao što su uređaji za praćenje im omogućuju uvid u kretanje njihove djece u svakom trenutku. Pošto se radi o maloljetnicima angažiran je i pravni tim koji se bavi pitanjima privatnosti, lažnih optužbi i bilo kakvih ravnih problema koji mogu nastati u vezi sa djecom. Mjere za zaštitu privatnosti djece uključuju ograničen pristup informacijama o njihovom kretanju i svakodnevnom životu. Uz to se prate medijski izvještaji da se ne narušava privatnost i spokoj djece. Ove mjere, uz ostale mjere koje se odnose na sigurnost vozila, objekata i putovanja zajedno omogućuju sigurno i mirno djetinjstvo bez obzira na društveni položaj njihove obitelji. Obitelj možemo gledati kao faktor ranjivosti koji ima direktan utjecaj na RONALDA. Da bi se

ostvario neki utjecaj na njega dovoljno je iskoristiti njegove najbliže i tako dolazi do opasnosti njega i njegove obitelji. Zato je bitna dobra komunikacija i pravilno ophođenje s članovima obitelji, a taktika i provođenje mjera je isto kao i kod zaštite Ronalda. [26]

Slika 13 Ronaldo njegova partnerica i petero djece [27]

8. ZAKLJUČAK

Osiguranje i zaštita javnih osoba, kao što je Cristiano Ronaldo, zahtijeva cjelovit pristup koji nadilazi jednostavnu tjelesnu zaštitu. Ovaj rad pokazuje da učinkovita zaštita uključuje više elemenata, uključujući sigurnost obitelji i imovine, kao i specijalizirane vještine i znanja. Kroz analizu Ronaldovog osiguranja, koje provode visoko obučeni profesionalci s vojnom i policijskom pozadinom, istaknuta je važnost kontinuirane obuke i prilagodljivosti sigurnosnih mjera specifičnim potrebama javnih osoba.

Osiguranje ne samo da štiti fizički integritet javne osobe, već također doprinosi njihovoj emocionalnoj i psihološkoj sigurnosti, što je ključni aspekt za njihovo nesmetano funkcioniranje u javnosti. Potreba za privatnom zaštitom postaje sve izraženija u suvremenom društvu gdje su rizici i prijetnje sveprisutni. Specijalisti zaštite moraju biti spremni odgovoriti na sve opasnosti s visokom razinom profesionalizma, što uključuje moralnu i tjelesnu pripremljenost, kao i stručnu osposobljenost.

Ukratko, osiguranje Cristiana Ronalda i njegove obitelji je zadovoljavajuće. Zahvaljujući dobroj organizaciji, disciplini i profesionalnosti obučenih specijalista, do sada nije bilo težih incidenata ili napada na njih. Ovaj rad pokazuje koliko je važno imati sveobuhvatan pristup osiguranju javnih osoba kako bi se osigurala njihova sigurnost i mir.

Poboljšanje mjera osiguranja javnih osoba zahtjeva sveobuhvatan pristup koji uključuje modernizaciju tehnologija, edukaciju i kontinuirano prilagođavanje strategija novim prijetnjama. Kod modernizacije tehnologija može se unaprijediti kontrola pristupa uz pomoć autoidentifikacije i smanjiti neovlaštene pristupe imovini. Danas je sve prisutnija umjetna inteligencija koja se može iskoristiti kod identifikacija osoba u videonadzoru i upozoriti na sumnjivo ponašanje i potencijalne prijetnje. Kao vrsta videonadzora posebnih domjenaka i velikih događanja uporaba dronova može omogućiti dodatnu razinu sigurnosti. Za zaštitu od hakiranja i prisluškivanja javnih

osoba koristila bi se napredna enkripcijska tehnologija. Redovite vježbe i edukacije zaštitara razvijaju dodatna znanja vještine i brzinu reagiranja na opasnost. Bliska suradnja s policijom, hitnim službama i drugim institucijama osigurava bolju koordinaciju u slučaju hitnih situacija. Za prepoznavanje međunarodnih prijetnji tijekom putovanja bitna je suradnja sa stranim sigurnosnim agencijama. Zbog velike odgovornosti koju zaštitari imaju pružanje psihološke podrške i redovitih treninga za upravljanje stresom može poboljšati njihovu učinkovitost.

Poboljšanje stalnih mjera osiguranja javnih osoba zahtjeva stalnu inovaciju, prilagodbu i suradnju. Usavršavanje tehnologije, dodatna edukacija, bliska suradnja s nadležnim institucijama i fleksibilnost mogu biti ključne za učinkovitu zaštitu javnih osoba u sve složenijem sigurnosnom okruženju.

9.LITERATURA

[1] Željko Dobranović, Branko Mihaljenović - Privatna zaštita u normi i praksi- Veleučilište Velika Gorica s pravnom javnosti, Velika Gorica, 2008.

[2] <https://www.biography.com/crime/the-assassination-of-gianni-versace-murder-andrew-cunanan> , pristupila 23.06.2024.

[3] <https://www.world-today-news.com/versace-murder-25-years-ago-the-tragic-end-of-a-fashion-prince/> , pristupila 27.06.2024.

[4] https://en.wikipedia.org/wiki/Murder_of_John_Lennon , pristupila 23.06.2024.

[5] <https://www.billboard.com/music/music-news/john-lennons-killer-evil-heart-1235167729/> , pristupila 27.06.2024.

[6] https://en.wikipedia.org/wiki/Sharon_Tate , pristupila 27.06.2024.

[7] <https://radiosarajevo.ba/sport/tenis/napad-grafovog-navijaca-na-moniku-seles-zauvijek-je-promijenio-historiju-zenskog-tenisa/298992> , 26.06.2024.

[8] <https://www.thesouthafrican.com/author/afp/> , pristupila 26.06.2024.

[9] <https://www.dnevno.hr/sport/nogomet/tko-je-kriv-za-napad-na-autobus-borussije-nakon-teorije-da-su-za-eksploziju-krivi-islamisti-pojavio-se-novi-scenarij-1016731/> , pristupila 27.06.2024.

[10]

https://uk.images.search.yahoo.com/search/images;_ylt=AwrkPJK6sn1mVOMJ_njLBQx.;_ylu=Y29sbwNpcjIEcG9zAzEEdnRpZAMEc2VjA3BpdnM-?p=napad+na+autobus+nogometa%C5%A1a+borussije&fr2=piv-web&fr=gecs#id=14&iurl=https%3A%2F%2Fprincip.info%2Fwp-content%2Fuploads%2F2017%2F04%2Fborussia-dortmund.jpg&action=click , pristupila 27.06.2024.

[11]Kristian Družeta - Tjelohranitelj vs specijalist zaštite štićenih osoba - Split, 2016.

- [12] Zakon o privatnoj zaštiti (NN 16/20, 114/22)
- [13] <https://www.britannica.com/biography/Cristiano-Ronaldo> , pristupila 23.06.2024.
- [14] <https://balkans.aljazeera.net/news/sports/2023/1/3/ronaldo-predstavljen-u-al-nassru-ovo-nije-kraj-moje-karijere> , pristupila 29.06.2024.
- [15] <https://www.24sata.hr/sport/braca-blizanci-i-bivsi-komandosi-cuvaju-ronalda-zaraduju-pravo-bogatstvo-i-uvijek-su-uz-njega-883686> , pristupila 23.06.2024.
- [16] <https://m.allfootballapp.com/news/EPL/Ronaldo-protected-by-ex-elite-special-forces-twins-served-in-Afghanistan/2718787> , pristupila 25.05.2024.
- [17] <https://slobodnadalmacija.hr/sport/strani-nogomet/incident-u-zenici-navijac-utrcao-i-napao-cristiana-ronalda-1330999> , pristupila 23.06.2024.
- [18] https://sportske.jutarnji.hr/sn/euro/skupina-f/video-sokantna-scena-navijac-se-s-tribine-bacio-na-ronalda-pogledajte-reakciju-slavnog-portugalca-15475894?cx_linkref=jl_home_najnovije , pristupila 27.06.2024.
- [19] <https://www.fitness.com.hr/vjezbe/savjeti-za-vjezbanje/Kondicijska-priprema-sportasa-metode.aspx> , pristupila 28.06.2024.
- [20] <https://www.google.com/imgres?q=samoobrana&imgurl=https%3A%2F%2Fklemmuciliste.hr%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F12%2Fsamoobrana-za-zene.jpg&imgrefurl=https%3A%2F%2Fklemmuciliste.hr%2Fsamoobrana-za-zene%2F&docid=XLm8bO2C2F3UCM&tbid=INCCttfGfEMI4M&vet=12ahUKEwid5MrMgteGAxVm9gIHHTwyKkkQM3oECEwQAA..i&w=1080&h=463&hcb=2&ved=2ahUKEwid5MrMgteGAxVm9gIHHTwyKkkQM3oECEwQAA> , pristupila 28.05.2024.
- [21] <https://lovacshop.hr/shop/pistolj-hs-9-4-0-g2cal-9x19mm-ss/> , pristupila 28.05.2024.

[22] <https://dynamotickets.ru/bs/obuchenie-strelbe-iz-pistoleta-na-skate-osnovnye-priemy-strelby-iz.html> , pristupila 28.05.2024.

[23] <https://deredes.tv/2021/11/24/jorge-y-sergio-ramalheiro-son-soldados-ex-combatientes-en-afganistan-expertos-en-defensa/> , pristupila 30.06.2024.

[24] https://sgp1.digitaloceanspaces.com/radarbogor/2018/06/20180605_radar-bogor_olahraga_ronaldo.jpg , pristupila 30.06.2024.

[25] <https://slobodnadalmacija.hr/mozaik/scena/showbiz/ronaldo-i-prelijepa-georgina-otisli-na-veceru-u-poznati-restoran-u-dubrovniku-dobili-tretman-kakav-nisu-imali-ni-najveci-mocnici-svijeta-599925> , pristupila 02.06.2024.

[26] https://en.wikipedia.org/wiki/Georgina_Rodr%C3%ADquez , pristupila 23.06.2024.

[27] <https://soccerprime.com/cristiano-ronaldo-family/> , pristupila 01.07.2024.